

NAAM: HENK VAN DEN BERG
 WOONPLAATS: ZEIST
 GEBORTE DATUM: 28 JUNI 1947
 FUNCTIE: KENNISSPECIALIST
 VOEDING EN GEZONDHEID
 VOEDINGSCENTRUM

Henk van den Berg

‘De juiste balans in de voorlichting’

HOE BEN JE IN DE VOEDINGSSECTOR TE-RECHT GEKOMEN?

‘Mijn eerste baan na mijn studie scheikunde/biochemie aan de Vrije Universiteit in 1971 was op het laboratorium van de afdeling Kindergeneeskunde van het academisch ziekenhuis Groningen. Ik heb daar gewerkt aan screeningsmethoden voor aangeboren stofwisselingsziekten. In de kindergeneeskunde, en zeker bij prof Jonxis, die daar toen hoogleraar was, is voeding een belangrijk aandachtspunt, en daar is mijn interesse in voeding gewekt. In 1975 ben ik gaan werken op het vitamilaboratorium van het toenmalige CIVO-TNO, het latere TNO-Voeding. Ik heb me daar beziggehouden met de vitamine-analyse en onderzoek op het gebied van statusevaluatie, en metabole studies met onder andere B-vitamine, vitamine D, en later ook carotenoïden. Na de reorganisatie begin jaren negentig ben ik terechtgekomen bij de afdeling Voedingsfysiologie.

Ik heb bij TNO veel ruimte gehad om me te ontwikkelen en leuk onderzoek te doen. Ik ben daar ook gepromoveerd op een onderzoek naar de fysiologische vitaminebehoefte in de zwangerschap. De vraag was hoe veranderingen in de vitaminede status bij zwangeren te interpreteren. Vitamines zijn nog steeds een beetje mijn passie. Het is boeiend te zien hoe het onderzoek en onze kennis over de

functionaliteit van vitamines blijft toenemen: in de jaren 70 waren dat doorbraken in de kennis over de functionaliteit van vitamine A en D, foliumzuur, en nu vitamine K. Ook bij het Voedingencentrum blijf ik deze ontwikkelingen volgen. Nieuwe bevindingen roepen ook weer nieuwe vragen op: zo weten we al sinds de jaren 80 dat foliumzuur het risico op neuraalbuisdefecten bij baby's kan verlagen, maar weten we nog altijd niet hoe het precies werkt.’

VANWAAR DE OVERSTAP NAAR HET VOEDINGSCENTRUM?

‘Ik heb met plezier bij TNO gewerkt, maar was na 26 jaar toe aan een nieuwe uitdaging. Bij TNO kwam de nadruk steeds meer te liggen op contractresearch. Toen de mogelijkheid zich voordeed om aan de andere kant bezig te zijn, niet het produceren maar het volgen en toepassen van onderzoeksresultaten, heb ik die stap gemaakt. In mijn huidige functie gaat het vooral om interpreteren en wegen van onderzoek. Wat is relevant voor de consument? Het blijft zoeken naar de juiste balans in de voorlichting. Ook in het NDA-panel van de Europese Voedsel en Veiligheidsautoriteit (EFSA), waar ik lid van ben, en bij de discussies over gezondheidsclaims gaat het ook steeds om die afweging. Dit soort ‘waarheidsvinding’ is eigenlijk ook een

beetje mijn passie geworden.

In de marketing en reclame worden gezondheidseffecten van voeding vaak sterk uitvergroot, iets wat overigens ook gebeurt door onderzoekers. De consument zit daar tussen en ziet door de bomen vaak het bos niet meer. De missie van het Voedingencentrum ‘Eerlijk over eten’ is daarom belangrijk en past goed bij mij.

WAT ZOU JE NOG ONDERZOCHT WILLEN ZIEN?

Grijze vlekken in onze kennis zijn nog de functionaliteit van bioactieve stoffen, bijvoorbeeld in groente en fruit. Wat voedingsonderzoek boeiend maar ook lastig maakt, is dat voedingsmiddelen veel verschillende componenten bevatten en gezondheidseffecten meestal multifactorieel van aard zijn. Niet alles kan in gecontroleerde interventiestudies worden uitgezocht. Kennis over mechanismen blijft daarom belangrijk. Onze kennis over de behoefte aan voedingsstoffen, over hoe die vast te stellen, vertoont nog veel hiaten. Goed onderzoek moet de basis zijn onder de adviezen. Waarmee ik niet alleen maar een pleidooi voor meer onderzoek wil houden. Het gaat ook om het plaatsen van de juiste context en de balans in de communicatie in de richting van de consument.